

Partnerorganisatie digitale inclusie

Jaarverslag 2025

vvsq

In 2025 zetten we als VVSG als partnerorganisatie digitale inclusie onze ondersteuning van lokale besturen en hun partnerorganisaties verder bij het werken aan digitale inclusie. Die ondersteuning gebeurde via kennisdeling, opleidingen, tools, advies, praktijkvoorbeelden en netwerking.

Je leest er alles over in dit jaarverslag.

INHOUD

VVSG als erkende partnerorganisatie digitale inclusie	4
Inleiding	4
Afstemming met Mediawijs	4
Afstemming met Gelijke Kansen	4
Andere samenwerkingen	4
Kennisdeling en uitwisseling	5
Netwerk digitale inclusie blijft groeien	5
Online uitwisseling en kennisdeling.....	5
Aansluiting met de werking rond digibanken	5
Infosessies en inspiratiemomenten	6
Communicatie en praktijkvoorbeelden.....	7
Opleidingen	7
Tools en handleidingen voor lokale besturen	8
Advies en ondersteuning.....	8
Wat 2025 ons leert.....	9
Vooruitblik naar 2026	10

VVSG als erkende partnerorganisatie digitale inclusie

Inleiding

Onze werking inzake digitale inclusie stoelt net als de voorbije jaren op een nauwe samenwerking met Mediawijs, regelmatig afstemmen met de lokale besturen zelf en een goed contact met de betrokken medewerkers van de dienst Gelijke Kansen van het Agentschap Binnenlands Bestuur.

Het was tegelijk een overgangsjaar. Lokale besturen werkten aan hun nieuwe meerjarenplannen, terwijl bestaande subsidieprojecten rond digitale inclusie afliepen. Over toekomstige financiering was nog niet alles duidelijk. Dat zorgde voor onzekerheid bij medewerkers op het terrein. Toch bleef het engagement groot. Lokale besturen bleven zoeken naar manieren om burgers digitaal sterker te maken en hun dienstverlening toegankelijk te houden.

Wanneer we in dit jaarverslag spreken over lokale besturen, bedoelen we zowel lokale besturen als intergemeentelijke samenwerkingsverbanden (tenzij expliciet anders vermeld).

Afstemming met Mediawijs

Als partnerorganisatie digitale inclusie bleef de VVSG in 2025 zeer nauw samenwerken met Mediawijs, met regelmatige afstemming over inhoudelijke en praktische kwesties.

Afstemming met Gelijke Kansen

Als partnerorganisatie digitale inclusie stemde de VVSG niet alleen regelmatig af met Mediawijs, maar ook met de medewerkers van ABB en het kabinet van de minister van gelijke kansen.

Andere samenwerkingen

- Overleg en samenwerking met Inter
- Samenwerking inzake cyberpreventieadviseurs
- Werkgroep digitale vaardigheden van Digitaal Vlaanderen
- Partner digitale week

Kennisdeling en uitwisseling

Netwerk digitale inclusie blijft groeien

Het netwerk digitale inclusie bleef in 2025 een belangrijke plek voor kennisdeling en uitwisseling. Via dit netwerk brengt de VVSG medewerkers van lokale besturen, intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en partnerorganisaties samen.

In 2025 vonden **vijf netwerkbijeenkomsten** plaats: vier online en één fysiek. Sommige bijeenkomsten hadden een brede insteek, andere zoomden in op een concreet thema, zoals digihulp door eerstelijnsmedewerkers of cyberveiligheid. De thematische bijeenkomsten en de fysieke netwerkdag werden het sterkst gewaardeerd.

Deelnemers gaven aan dat ze vooral nood hebben aan herkenbare praktijkvoorbeelden, concrete tools en ruimte om met collega's uit te wisselen. De evaluaties tonen dat het netwerk een duidelijke meerwaarde heeft. De algemene tevredenheid over de bijeenkomsten bedroeg gemiddeld 4,2 op 5. Vooral de combinatie van inhoudelijke input en praktijkgerichte uitwisseling werkt goed. Voor 2026 nemen we deze inzichten mee.

Online uitwisseling en kennisdeling

Het **Teamskanaal 'Netwerk digitale inclusie'** werd verder ingezet als een plek waar leden vragen kunnen stellen, ervaringen delen en elkaar inspireren.

In 2025 werd extra geprobeerd om de interactie te stimuleren, onder meer met een maandelijkse vraag via het Teamskanaal. Dat leidde niet tot veel extra inhoudelijke uitwisseling, maar zorgde wel voor positieve interacties tussen leden. De kennisgroep blijft dus nuttig als laagdrempelige plek om contact te houden tussen bijeenkomsten door.

Aansluiting met de werking rond digibanken

In 2025 werd ook bekeken hoe de ervaringen uit het lerend netwerk van de digibanken konden doorstromen naar het bredere netwerk digitale inclusie. Daarbij ging aandacht naar het behouden van opgebouwde kennis, contacten en uitwisselingsvormen.

De deelnemers uit het digibankennetwerk werd aangemoedigd om aan te sluiten bij het netwerk digitale inclusie en de online kennisgroep. Ook werden enkele elementen uit de vroegere werking getest, zoals **online interviews**.

Die interviews boden deelnemers de kans om in kleine groep een concrete vraag voor te leggen. De aanwezige deelnemers vonden dit waardevol, omdat collega's met een open blik meedachten over hun situatie. Tegelijk bleek het format onvoldoende deelnemers aan te trekken. Voor 2026 wordt daarom gekozen voor minder interviews, maar wel met een duidelijk aangekondigd thema en iets meer ruimte voor gesprek.

Infosessies en inspiratiemomenten

VVSG organiseerde in 2025 verschillende **infosessies** over actuele thema's binnen digitale inclusie. Die sessies waren bedoeld als laagdrempelige kennismaking met een aanpak, tool of praktijkvoorbeeld.

Daarnaast ondersteunde VVSG verschillende infosessies en **inspiratiemomenten van partnerorganisaties**, onder meer door communicatie, moderatie en het ontsluiten van opnames.

Uit de evaluaties blijkt dat deelnemers infosessies vooral waarderen als inspiratie en oriëntatie. Ze verwachten er geen diepgaande vorming, maar wel een helder overzicht, herkenbare voorbeelden en ideeën om zelf mee verder te gaan. Lokale praktijkvoorbeelden spreken daarbij het meest aan.

Voor 2026 is het daarom belangrijk om infosessies duidelijk te positioneren: als korte, inspirerende momenten die deelnemers op weg zetten, met een duidelijke verwijzing naar mogelijke vervolgleidingen, tools of netwerken.

Communicatie en praktijkvoorbeelden

Digitale inclusie kreeg in 2025 ook veel aandacht in de communicatie van VVSG.

De **thematische nieuwsbrief digitale inclusie** werd 16 keer verstuurd. Het aantal abonnees groeide sterk: van 700 begin 2025 naar 1.410 eind 2025.

Daarnaast verschenen digitale-inclusiethema's regelmatig in andere VVSG-nieuwsbrieven. Ook de website werd verder aangevuld met informatie, opnames, presentaties, tools en praktijkvoorbeelden.

Een belangrijk onderdeel was het verzamelen en publiceren van **goede praktijken**. In 2025 verschenen 18 praktijkvoorbeelden over digitale inclusie in de VVSG-praktijkendatabank. Ze tonen hoe lokale besturen op verschillende manieren werken aan digitale inclusie: via digipunten, digitale oefenkansen, ondersteuning van medewerkers, digicoaches, toegankelijke dienstverlening en digihulp op het werk. Deze voorbeelden helpen andere lokale besturen om ideeën op te doen en hun eigen werking verder te ontwikkelen.

Opleidingen

De VVSG zette in 2025 ook in op opleidingen. Digitale inclusie werd geïntegreerd in bredere opleidingen voor medewerkers van lokale besturen. Daarnaast organiseerde de VVSG thematische opleidingen over specifieke digitale-inclusiethema's.

De opleidingen gingen onder meer over mensgericht ontwerpen, inclusief werken op de eerste lijn en digihulp op het werk.

Deelnemers waarderen vooral opleidingen die praktisch, interactief en meteen toepasbaar zijn. Concrete tips, herkenbare voorbeelden en ruimte voor vragen maken het verschil.

Tegelijk blijft het belangrijk om opleidingen scherp af te bakenen. Deelnemers hebben niet altijd dezelfde voorkennis of rol. Voor sommigen is een opleiding te basaal, voor anderen net te intensief. In 2026 zal daarom nog duidelijker gecommuniceerd worden voor wie een opleiding bedoeld is en wat deelnemers mogen verwachten.

Tools en handleidingen voor lokale besturen

Lokale besturen hebben nood aan bruikbare instrumenten om digitale inclusie concreet te maken. In 2025 werkte de VVSG daarom mee aan verschillende tools en handleidingen.

Zo werd **input verzameld over bestaande tools en bijkomende noden**. Die input werd gebruikt om bestaande instrumenten te verbeteren en nieuwe materialen te ontwikkelen.

Er werd ook gewerkt aan **materiaal voor eerstelijnsmedewerkers**. Zij krijgen in hun dagelijkse contacten vaak digitale vragen van burgers. Een toegankelijke brochure maakt duidelijk hoe zij digitale kwetsbaarheid kunnen herkennen, zelf eenvoudige hulp kunnen bieden, gericht kunnen doorverwijzen en binnen hun dienst afspraken kunnen maken.

Daarnaast werkte VVSG mee aan materiaal rond **digihulp op het werk**. Dat thema vertrekt vanuit de vaststelling dat ook medewerkers van lokale besturen niet altijd digitaal mee zijn. Digitale inclusie gaat dus niet alleen over burgers, maar ook over de eigen organisatie. Lokale besturen kunnen medewerkers ondersteunen via digicoaches, interne opleidingen, oefenkansen en duidelijke afspraken.

Ook rond basisvaardigheden, digitale toegankelijkheid, cyberveiligheid en beeldmateriaal voor communicatie werd verder gewerkt.

Advies en ondersteuning

De VVSG gaf in 2025 advies aan lokale besturen en organisaties over digitale inclusie. Die vragen gingen onder meer over digihulp door eerstelijnsmedewerkers, digitale inclusie binnen welzijnswerk, samenwerking tussen diensten, digitale vaardigheden van medewerkers en het organiseren van vorming.

De vraag naar langdurige ondersteuningstrajecten bleef beperkt. Veel lokale besturen zaten nog in de fase van beleidsplanning en wachtten op duidelijkheid over middelen en prioriteiten. Daardoor was het moeilijker om zich te engageren voor langere trajecten.

Wat 2025 ons leert

Uit de werking in 2025 komen enkele duidelijke lessen naar voren:

- Lokale besturen zoeken vooral concrete en toepasbare ondersteuning. Praktijkvoorbeelden, tools en herkenbare situaties werken beter dan algemene kaders.
- Thematische bijeenkomsten trekken meer deelnemers en zorgen voor meer diepgang. Een duidelijk onderwerp helpt deelnemers om in te schatten of een sessie relevant is voor hen.
- Uitwisseling blijft essentieel. Lokale besturen leren veel van elkaar, zeker wanneer er ruimte is om ook drempels, twijfels en onafgewerkte vragen te delen.
- Fysieke ontmoeting blijft waardevol. Online bijeenkomsten zijn efficiënt en laagdrempelig, maar fysieke momenten versterken het netwerk en maken diepere uitwisseling mogelijk.
- Tot slot vraagt digitale inclusie om blijvende aandacht. Het thema raakt aan dienstverlening, welzijn, vrije tijd, personeel, communicatie, toegankelijkheid en beleid. Het is dus geen afzonderlijk project, maar een manier van werken die doorheen de hele organisatie aandacht verdient.

Vooruitblik naar 2026

In 2026 bouwt de VVSG verder op de ervaringen van 2025. De ondersteuning zal nog sterker vertrekken vanuit concrete noden van lokale besturen.

We zetten verder in op:

- thematische netwerkbijeenkomsten;
- minstens één fysieke bijeenkomst met focus op ontmoeting en uitwisseling;
- aangepaste intervisies met een duidelijk thema;
- opleidingen met een scherpere doelgroepafbakening;
- praktijkgerichte tools en voorbeelden;
- verdere ondersteuning rond digihulp op het werk;
- blijvende communicatie over digitale inclusie via website, nieuwsbrief en praktijkendatabank.

Zo blijven we lokale besturen ondersteunen om digitale inclusie duurzaam te verankeren in hun werking. Want digitale inclusie gaat niet alleen over digitale vaardigheden. Het gaat over toegankelijke dienstverlening, gelijke kansen en ervoor zorgen dat iedereen kan blijven meedoen in een samenleving die steeds digitaler wordt.

VVSG